

“Quan Bèlgica se separi, m'és igual què faci el rei”

En plena crisi política a Bèlgica, on més de cent dies després de les eleccions encara no hi ha govern, Filip Dewinter, líder del Vlaams Belang ('interès flamenc') –partit de la ultradreta flamenca, acusat de racista i xenòfob–, va proposar al Parlament de Flandes la celebració d'un referèndum d'autodeterminació per a aquesta comunitat del nord.

La cambra va refusar aquesta iniciativa, tot i que molts dels seus diputats, com també l'opinió pública i la classe política de tot el país, es continuen qüestionant el futur d'aquest petit estat de poc més de 10 milions d'habitants, dividit entre dues comunitats, la flamenca i la valona, que viuen completament d'esquena. Filip Dewinter, líder del partit, va rebre EL TEMPS per parlar d'aquest conflicte.

—**Ho tornareu a intentar?**

—Nosaltres som favorables a la independència de Flandes, i creiem que després de més de 110 dies de crisi política a Bèlgica ja és hora que els ciutadans puguin decidir. Una consulta com aquesta és la millor manera de saber què vol fer la gent exactament. És obvi que, si tot continua igual, ho tornarem a intentar, d'aquí a un mes o un mes i mig.

—**Quines condicions hi ha d'haver perquè es pugui celebrar un referèndum?**

—Tenim dues possibilitats: O és el govern flamenc que decideix organitzar-lo o és el Parlament per majoria. Aquí la gent no pot decidir per mitjà de la recollida de signatures. Això és possible a Suïssa, per exemple, on es necessiten centenars de milers de signatures dels ciutadans. Però a Flandes no és possible.

—**I què hauria de passar perquè el**

Parlament flamenc canviés d'opinió i fos favorable al referèndum?

—La crisi política actual hauria de continuar i, si les negociacions no duen enlloc, doncs en algun moment algú hi haurà de fer alguna cosa. I crec que el Parlament assumirà la seva responsabilitat, que és convocar-lo. Crec que els flamencs no podem esperar 100 dies més. Calen accions com aquesta.

—**Creieu que a Flandes la gent hi votaria a favor?**

—No sabem si guanyaria el sí, bàsicament perquè mai no hem tingut cap consulta d'aquest tipus. Algunes enquestes diuen que a Flandes entre un 40% i un 50% dels habitants són partidaris de la independència i si Bèlgica continua sense govern, de segur que arribarem a la majoria.

—**Hi ha opinions, també flamenques, que diuen que amb la independència Flandes també hi perdria diners....**

—Que ho sàpiguen: si Flandes fos independent, hi guanyaríem molts diners. Ara paguem 8 bilions d'euros a Valònia, per finançar el sistema de seguretat social. Això vol dir que cada dia es traspassen al sud 4 euros i mig de cada ciutadà. Si poguéssim invertir aquests diners en nosaltres, seríem millors. És una mentida absoluta que tindríem problemes econòmics. A més, aquests darrers anys a Europa hi ha hagut moltes indepen-

dències, com ara Eslovàquia, Eslovènia, Croàcia... i totes aquestes economies prosperen. Nosaltres, per culpa dels valons, no podem organitzar la nostra economia com voldríem.

—**I què passaria amb la marca Bèlgica?**

—[Riu] Flamencs i valons tenim coses en comú: la xocolata, el rei i la cervesa, però això és tot. I això no forma cap marca. Estaríem molt millor separats. A Flandes tenim una economia de lliure mercat pròspera, sense gaire desocupació. A Valònia hi ha un 40% de la gent treballant per l'estat i un 15% de desocupació. A més, a Bèlgica hi ha dos tipus de majoria política: a Flandes hi ha majoria de dreta i a Valònia és més d'esquerres.

—**Amb més autonomia per a Flandes no us conformaríeu?**

—No. Volem la independència. Un procés a la manera txecoslovaca, pacífic i racional. Volem assegurar-nos en una taula, i flamencs i valons discutir la separació de Bèlgica. No tenim els mateixos nivells d'autonomia que hi ha Catalunya, Escòcia, el País Basc... Tenim algunes competències, com l'educació per exemple, però no les finances, que és el que voldríem. I tenir això seria el final de Bèlgica.

—**Molta gent es pregunta quin seria el futur de Brussel·les en cas que arribés la independència?**

—Brussel·les és la capital de Flandes i és la nostra finestra al món, en tant que capital també d'Europa. Sabem que el 85% dels habitants de Brussel·les parlen francès. Però no són valons, i no tenen res en comú amb Valònia. Brussel·les és envoltada de territori flamenc, i els seus habitants parlen francès però són flamencs. Els farem una oferta que no podran refusar: els donarem la possibilitat de parlar en francès i educar-s'hi, d'utilitzar-lo a l'administració... però continuaran essent la capital de Flandes. I ho acceptaran, perquè Flandes és pròspera, sense corrupció... No hi ha cap opció que Brussel·les es converteixi en un Washington D.C. a Europa.

—**No creieu que la idea del referèndum tindria més suport si el vostre partit, que el va proposar, no fos un partit considerat ultradreta?**

—Mmmm... De moment ja representem un 25% dels votants flamencs, i som conscients que molta gent diu que,

si no fóssim tan d'ultradreta, tindriem més suport. El Vlaams Belang ve en un *pack*: o l'odies o l'estimes. Estic content del suport que tenim, i potser en les futures eleccions en tindrem més, perquè nosaltres volem ser independents, i la gent cada vegada es qüestiona més la integritat del país.

—**És a dir, no penseu moderar el discurs per guanyar més suport?**

—No, crec que perdrem suport, si moderem el nostre programa.

—**A Bèlgica ningú no es baralla físicament per la política, només verbalment...**

—Flandes és part del nord d'Europa. No tenim l'estil llatí [riu]. Potser és aquesta la raó per la qual nosaltres no discutim de política amb tanta passió, com a Espanya, Itàlia o fins i tot França. Això no vol dir que la gent implicada, encara que no hi hagi gaires manifestacions, no vagi al carrer a cridar...

—**Ara a Catalunya hi ha polèmica amb la crema de les fotografies del rei d'Espanya, un figura molt qüestionada i rebutjada per alguns sectors de la població. Aquí, en canvi, no sembla**

que hi hagi tanta aversió contra el rei Albert II...

—[Sospira irònicament] Aaah, el rei. Potser és l'únic belga que queda, no? I la seva família [riu]. Tenen prou diners, tenen tot allò que necessiten per fer el que vulguin. Potser se n'aniran a Espanya, perquè allà hi tenen moltes comoditats. La veritat és que el rei no és problema meu. Sóc republicà, demòcrata, i penso que la monarquia és una cosa medieval, de quan les persones ja naixien reis. Tu has nascut periodista? Oi que no? Tu has estudiat, has treballat per ser-ho. Doncs? És a dir, quan Bèlgica se separi, m'és igual què faci el rei.

—**Malgrat tot, a l'estat espanyol la monarquia encara gaudeix d'un cert suport. Aquí també? Molts hi veuen la institució que manté unida Bèlgica...**

—Sí. A Bèlgica agrada a molta gent perquè la monarquia va associada a luxe, a grans històries... Però crec que a Flandes no gaudeix de gaire de suport, perquè la família reial sempre ha simpatitzat més amb la part francòfona del país. Ells parlen francès, a casa. No parlen un bon flamenc quan s'adrecen a la població

flamenca. Tothom sap de quina banda es posen, mai de la flamenca; ni en el passat ni ara ni en el futur.

—**Desapareixerà Bèlgica realment?**

—La qüestió no és si desapareixerà, sinó quan. Bèlgica és un estat artificial, sense identitat, sense llengua pròpia, fundat el 1830 perquè francesos i anglesos volien una mena d'estat neutral entre Alemanya i França. Per això van agafar una mica de França, una mica d'Holanda, van agafar un rei d'algun lloc d'Alemanya i van fundar un regnat... I això és Bèlgica... És una mica com Espanya, un d'aquells estats artificials, fundats segles enrere. El futur a Europa és que estat i nació siguin la mateixa cosa. El futur no són aquests estats centralistes, conservadors, jacobins... Això ja forma part del passat. Als decennis vinents veurem més autonomia per a Flandes, per a Escòcia, el País de Gal·les, el País Basc, Catalunya... Només és qüestió de temps.

Jordi Miró
Màrcia Bizzotto
Brussel·les